

Zápis ze 110. zasedání Rady Fyzikálního ústavu AV ČR, v. v. i.

konaného 19. března 2024 od 14.00 hodin na pracovišti Slovanka

Přítomni: A. Dejneka, A. Fejfar, A. Hospodková, P. Javorský, H. Jelínková, S. Kamba, M. Klementová, A. Kupčo, T. Mocek, M. Nikl, M. Prouza, J. Řídký

Připojen prostřednictvím telekonference: Z. Doležal

Omluveni: V. Čuba, J. Houžvička

Tajemník: J. Rameš

Host: P. Lejček

Program jednání

1. Rada Fyzikálního ústavu AV ČR, v. v. i., (dále jen Rada) schválila zápis ze 109. zasedání konaného 27. 11. 2023 bez připomínek.
2. M. Nikl seznámil Radu s výsledky hlasování per rollam v období po 109. zasedání. Rada hlasovala o 5 bodech:
  - Rada schválila novou verzi Vnitřního mzdového předpisu FZÚ (vnitřní předpis R/4) s platností od 1. 1. 2024. (Hlasovalo 15 členů Rady.)
  - Rada projednala návrh dohody o spolupráci (Collaboration Agreement Concerning the Appointment of Experimental Associates at CERN for the ITk Project of the ATLAS Experiment) mezi FZÚ a CERN. (Hlasovalo 15 členů Rady, Rada vyslovila souhlas.)
  - Rada projednala žádost o přijetí FZÚ za člena Českého bateriového klastru. (Hlasovalo 14 členů Rady, Rada vyslovila souhlas.)
  - Rada projednala návrhy na udělení prémie Lumina quaeruntur. Navrhovaní pracovníci jsou Ing. Václav Eigner, Ph.D., a Ing. Jaroslav Čapek, Ph.D. Rada vyslovila souhlas, aby ředitel FZÚ předložil Akademické radě AV ČR oba návrhy. (Hlasovalo 13 členů Rady.)
  - Rada projednala návrh smlouvy o spolupráci (Collaborative Research Agreement) mezi FZÚ, Tokyo Institute of Technology (Japonsko) a Fundaci3n IMDEA Nanociencia Madrid (Španělsko). (Hlasovalo 13 členů Rady, Rada vyslovila souhlas.)
3. A. Fejfar seznámil Radu s návrhem podat žádost o přijetí FZÚ za člena polovodičového klastru. Rada návrh projednala a doporučila.
4. Rada projednala návrhy na udělení Akademické prémie Dr.rer.nat. Lukáši Palatinusovi a Mgr. Marku Taševskému, Ph.D., DSc. Rada doporučila podání obou návrhů.
5. Rada projednala návrhy na udělení Prémie Otto Wichterleho. Navrhovaní kandidáti jsou Mgr. Ing. Jakub Juryšek, Ph.D., RNDr. Lenka Kubíčková, Ph.D., RNDr. Orsolya Molnárová, Ph.D., Ing. Jan Pinc, Ph.D. a Diego Manuel Soler Polo, Ph.D. Rada vyslovila souhlas s podáním všech návrhů.

6. Rada se seznámila s nominací prof. Ing. Martina Nikla, CSc., na Cenu Neuron 2024 a s nominací RNDr. Orsolyi Molnárové, Ph.D., na Cenu Neuron pro nadějně vědce 2004. Rada obě nominace podpořila.
7. Rada projednala návrh dohody o spolupráci (Memorandum of Understanding) mezi FZÚ a The Vrije Universiteit Brussel, Belgie
8. M. Nikl informoval Radu o své účasti na setkání představitelů rad pracovišť AV ČR, které proběhlo z iniciativy předsedy Rady Filozofického ústavu AV ČR V. Urbánka 29. února t. r. v budově Filozofického ústavu. Na tomto setkání bylo dohodnuto, že bude připraven návrh dopisu Akademickému sněmu a Akademické radě, informující o platformě představitelů rad pracovišť a jejich aktivitách a vyzývající k lepší komunikaci s radami a jejich informovanosti, zejména o novele zákona 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu. Po zpracování případných aktualizací a schválení radami jednotlivých ústavů by dopis měl být odeslán Akademickému sněmu a Akademické radě. S návrhem tohoto dopisu byla Rada seznámena. V diskusi, která následovala, informoval J. Řídký Radu o procesu připomínkování novely zákona 341/2005 Sb., o v. v. i. v Akademické radě, o krátkých termínech, které měla Akademická rada k dispozici k vypracování připomínek i o dalších problémech s tím spojených. Byly připomenuty nejvýznamnější změny, které novela přináší, debata proběhla zejména o změnách pravomocí zřizovatele při jmenování a odvolávání ředitele ústavu. Hovořilo se též o novele zákona 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu.
Po obsáhlé diskusi Rada návrh dopisu Akademickému sněmu a Akademické radě, který vznikl po jednání představitelů rad pracovišť AV ČR na setkání 29. února t. r., schválila s tím, že jeho text bude dopracován v součinnosti ředitele a předsedy Rady.
9. Různé
  - M. Prouza informoval Radu o tom, že hospodářský výsledek ústavu za rok 2023 je lepší, než byla původní očekávání. Oproti nim nebylo třeba čerpat prostředky z rezervního fondu pro vyrovnání rozpočtu za r. 2023, objem tohoto fondu se naopak zvýší díky převodu zisku FZÚ, který byl v roce 2023 dosažen. Podílely se na tom nižší ceny energií, mimořádná podpora AV ČR v závěru roku a částečně i prostředky z fondů účelově určených prostředků končících projektů.
M. Prouza se dále zabýval výhledy na rok 2024 a konstatoval, že zde je situace složitější. Zásadnější problémy nejsou v oblasti provozního rozpočtu, avšak investiční rozpočet se zatím jeví jako velmi problematický. Seznámil Radu s plánovanými investicemi, odhadovanými náklady na ně a dostupnými prostředky. Sdělil Radě, že o řešeních problémů s investičními prostředky se jedná na různých úrovních. Předběžně lze očekávat, že pro pokrytí nezbytných investičních potřeb FZÚ bude letos nezbytné využít prostředků Rezervního fondu FZÚ.
  - M. Prouza dále informoval Radu o iniciativě pracovníků oddělení 11 (sekce 2) získat vysokovakuovou aparaturu na depozici aktinoidů, které nabízí evropské středisko JRC v Karlsruhe v souvislosti s uzavíráním laboratoře. Toto středisko se chystá převést zařízení v ceně zhruba 200 milionů Kč za 1 euro na vítěze konkurzu, který za tím účelem organizuje. Proběhla diskuse, zda se má FZÚ tohoto konkurzu zúčastnit. Diskutující poukazovali na možné problémy s umístěním poměrně rozměrného zařízení (o délce cca 10 m), s tím souvisejícími nutnými stavebními úpravami, provozními náklady zařízení, bezpečnostními aspekty jeho provozu a s povinnostmi vůči externím uživatelům. Proces rozhodování stále probíhá.

- M. Klementová informovala Radu o plánu pořídit korigovaný transmisní elektronový mikroskop a v souvislosti s tím vybudovat menší mikroskopické centrum. Tento záměr má podporu i dalších ústavů mimo FZÚ, které by toto centrum využívaly. Otázka financování takového projektu zatím nebyla řešena.
- Z podnětu Z. Doležala proběhla diskuse o dopadu novely vysokoškolského zákona na financování doktorandského studia. Bylo konstatováno, že omezení prostředků na stipendia může vést k celkovému snížení počtu přijímaných doktorandů. Diskutující se vyjadřovali k tomu, zda a jak mohou v této věci pomoci pracoviště Akademie věd.
- Příští zasedání Rady proběhne v **PÁTEK** 19. dubna 2024 od **10.00** hodin na pracovišti **Slovanka**.

22. 3. 2024

Martin Nikl, předseda Rady FZÚ
Jiří Rameš, tajemník Rady FZÚ